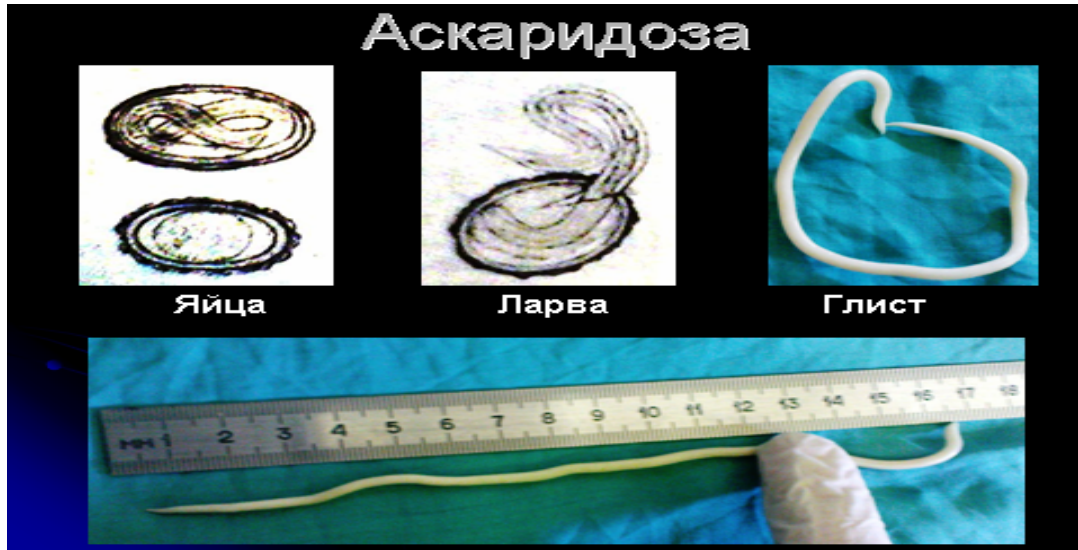

АСКАРИДОЗА

Причинител на заболяването:

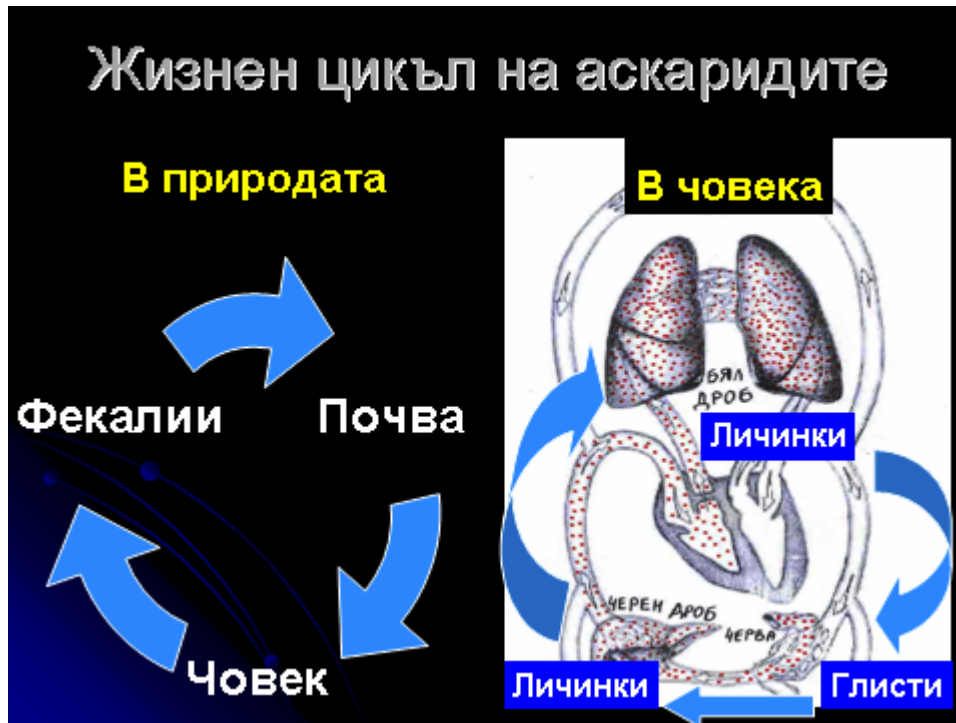
Ascaris lumbricoides е кръгъл червей с вретеновидна форма, разделно полов. Мъжкият паразит е дълъг 15-20 см, женският – 20-40 см. Опашният край на мъжкия е подвит, а на женския е заострен. Аскаридите живеят в тънките черва на човека. Полово зрелият женски паразит за едно денонощие отделя 200 000 кафяви яйца. Те попадат с фекалиите в почвата и при подходящи условия (температура от 12 до 35⁰ С, обилна влага и достъп на кислород) доузряват за около 3 седмици и стават заразни. При нашите географски и климатични особености те остават живи в продължение на 5-7 години в почвата. В България най-благоприятни условия за поддържането на жизнения цикъл на паразита съществуват в планинските и полупланинските местности на страната. Заболяването е често срещано в районите на Кърджали, Смолян, Благоевград, Търговище. В равнинните полета на България заболяването не се среща, защото високите температури през летните месеци убиват яйцата на паразита в почвата. Такива са Тракийската низина, Добруджа и Дунавската равнина.

Жизнен цикъл на глистите в човешкия организъм

При консумиране на замърсени зеленчуци, приземни плодове (ягоди, къпини и малини) и хранене със замърсени с пръст ръце, яйцата попадат в тънкото черво и от тях се излюпват зародиши (личинки). Те пробиват чревната стена и по кръвен път се пренасят първо до черния дроб и после в белите дробове. Личинките разрушават стените на капилярите в белия дроб и мигрират вътре в алвеолите, защото за по-нататъшното си развитие те се

нуждаят от кислород, който постъпва с дишането. Чрез слузния секрет на бронхите зародишите попадат в храчките и при преглъщането им отново отиват в червата. Тук те нарастват, стават половозрели и след около 2,5-3 месеца започват да снасят яйца.

Аскаридите живеят в червото на човека около една година, а техният брой е от единици до няколко хиляди. Има цитирани случаи, при които броя на глистите надхвърля 5000.

Симптоми на аскаридозата

Те са различни през различните фази на заболяването и се проявяват главно с оплаквания от страна на засегнатите органи. Друга проява на аскаридоза е алергизирането на организма от продуктите на паразитите и изявата на алергични реакции – честа субфебрилна температура, кожни уртикариални обриви, конюнктивит, астматичен бронхит.

Стомах и черва

Намален апетит, тежест и болки в корема, гадене, повръщане, блудкав вкус в устата, повишено слюноотделяне, отпадналост, световъртеж, главоболие, лош сън, извратен апетит, булимия (вълчи апетит). При масивно опаразитяване може да се стигне до запушване на червата, разкъсване на чревна стена и развитието на тежък перитонит. Също така паразити могат да проникнат в жлъчните пътища и да доведат до тежки жлъчни колики и механична жълтеница. Тези тежки усложнения изискват оперативна намеса.

Внимание!

Глисти могат да бъдат изхвърлени и през устата при повръщане!

При силни болки в областта на жлъчния мехур при дете, имитиращи жлъчнокаменна болест, трябва да се мисли за аскаридоза!

Бели дробове

Кашлица – суха или влажна, понякога с астматичен характер, задух, болки в гърдите, повишаване на температурата и други симптоми на пневмония. Характерна е пъстротата на измененията в белия дроб, които могат да се установят рентгенологично и представляват редуването на възпалителни участъци и зони с кръвоизливи.

Внимание!

При деца и млади хора с чести пневмонии, алергии, астматичен бронхит или астма е уместно да се проведе консултация с паразитолог за евентуално изключване на аскаридоза!

Диагноза и лечение

За доказване на аскаридозата се взема фекална проба, която се изследва за яйца на паразита. Отицателния резултат не изключва наличието на мъжки и млади глисти, защото те не могат да снасят яйца. Рентгеновото изследване на белите дробове показва наличието на характерните бързопреходни множествени инфилтрати (уплътнения). В подкрепа на диагнозата е откриването на голямо количество еозинофилни левкоцити (еозинофилия) в периферната кръв и лека анемия.

Лечението се извършва с антихелминтни препарати и при навременна диагноза, то е с отлични резултати.

Предпазване от опаразитяване

Редовно и старателно измиване на ръцете, особено когато са замърсени с почва!

Педантично измиване на зеленчуците и приземните плодове преди консумация!

Отказване от навика да се ходи по голяма нужда безразборно в гората или в полето. Ако нямате друг друг избор, поне изкопайте дълбока дупка и там заровете ценното си произведение.

Кажете на фермерите, които познавате, че не бива да торят градините си с човешки фекалии без предварително компостиране.

Приучете децата към хигиенни навици!